

Nya målningar

Anna Nordenskiöld

Sundsvalls museum 16 juni till 26 augusti 2007

Monument : 2

Åbi Berglund

Galleriet sundsvalls museum 16 juni till 19 augusti 2007

Från mörker till ljus tillbaka till mörker

In i en drömvärld av vatten, hav och ljus leder oss Anna Nordenskiölds måleri. Rakt på sak utan att tveka öppnar hon dörrar till ett gränsland mellan vakenhet och dröm. Under eller bortom till synes välbekanta motiv som hav, badande barn eller Åreskutan finns de oanade djupen och en stark känsla av samhörighet.

Det är ett måleri som drar in betraktaren till sig, in i bilden, in i drömmen, in i känslan av ljus och evighet. Någon kanske blir irriterad på det till synes enkla, nästan barnsliga anslaget, men jag tycker om det. Jag tycker om det oändliga ljuset och barnen som ryser av köld samtidigt som de skrattar strax innan de doppar sig i "How deep is the ocean, how high is the sky". De har livet framför sig och de är på väg att utforska världen, bit för bit. Eller de två vänligt blickande lejonerna i Två lejon, ett mer vaksamt, ett vilande, när de ser ut över sin värld. De äger den, vi människor har ingenting där att göra. I en annan målning travar en elefant fram i vattnet med packning på ryggen, anpassad till människans krav.

Det första som möter besökaren är Åreskutan. Den tornar upp sig som en mäktig koloss och framför den blir människan där hon sitter i sin båt i sjön så liten. Det är en annan Åreskuta än den vi är vana vid som Anna Nordenskiöld har målat, en Åreskuta långt från dagens exploaterade berg med VM och slalombackar. Kanske är den en minnesbild från förr. Anna Nordenskiöld växte upp i Åre. Hennes föräldrar drev hotellet Granen på Åreskutan. Hon är utbildad på Kungliga Konsthögskolan och Konstfack i Stockholm där hon numera är bosatt.

I målningen Det första flygplanet svävar ett omärkt och identitetslöst flygplan fram. Vart är det på väg, vem styr och varför? Det omgärdas av fara och hot.

De äldsta målningarna i utställningen är en serie på fem bilder från 1987, De fem väderstrecken. De är förhållandevis små och bilderna visar landskap i olika grader av mörker och i olika färgställningar.

Efter det tycks konstnären ha blommat ut i en värld av ljus och stora format. Bilderna skulle kunna användas som ljuskällor i ett rum för ljusterapi och ha avsevärt bättre effekt på psyket än starka lampor. I de senaste målningarna tycks mörkret delvis återvända, samtidigt minskar formatet, se till exempel Att rida sin häst, nr 2.

I Galleriet visas installationen Moment : 2 av Åbi Berglund. Det är inte alltid så lätt det här med samtida konst. Där inne i galleriet var det i stort sett mörkt vid mitt besök men det stod i programmet att verket kräver tid, så jag väntade. Men ingenting hände som på något sätt kunde tänkas ha med konst att göra. Så jag tänkte att jag är väl för korkad för att fatta detta upphöjda konceptuella konstverk med utgångspunkt i Martin Heideggers estetik. Gav tillfälligt upp och ägnade mig åt Anna Nordenskiölds mer lättillgängliga verk. Men skam den som ger sig så jag gjorde ett nytt försök och gick in i galleriet en gång till. Då råkade en medbesökare i mörkret snubbla på något som låg på golvet. Vi drog bort gardinerna och se där stod en liten fågel och en dockskåpslampa på golvet, men kontakten var utdragen.

Det var bara att sticka in kontakten och mörklägga rummet igen så kunde verket uppenbara sig i sin fulländade form. Ett mörkt rum med en liten pippi på en kub av spegelglas och en liten lampa gestaltar här Heideggers tes att det fulländade konstverket grundar sig på visualiseringen av Intet.

Åbi Berglund är född i Sundsvall och utbildad på Konsthögskolan Valands.

Karin Kämsby